

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шӯрон диссертатсионии 6D.KOA-123-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Раҳимҷон Хушдил дар мавзӯи «Ташаққули меъёрҳои этикиву ҳуқуқӣ дар журналистिकाи тоҷик (замони Истиқлол)» барои дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ

Диссертатсияи Раҳимҷон Хушдил ба яке аз мавзӯҳои муҳими журналистикаи муосир — масъалаи меъёрҳои ахлоқӣ касбӣ ва меъёрҳои ҳуқуқӣ дар фаъолияти журналисти бахшида шудааст. Аҳамияти ин кори диссертатсионӣ аз он иборат аст, ки дар фаъолияти рӯзноманигорӣ меъёрҳои этикиву ҳуқуқӣ аз масъалаҳои муҳим махсус меёбад ва хусусан, дар замони имрӯз, ки минбари фаъолияти рӯзноманигорон васеъ гардида, воситаҳои ахбори оммаи гуногунтаъйинот шакл ва мавқеъ пайдо кардаанд, таваҷҷуҳ ба ин масъала зиёд гардида, мубрамияти омӯзиши онро дучанд гардондааст.

Дар шароити иқтисодӣ бозорӣ, ки тичорат самти фаъолияти аксарияти воситаҳои ахбори оммаи ватанӣ гардида, вазифаҳои асосии ВАО низ як андоза тағйир ёфтаанд, таҳқиқи илмӣ ин масъала боз ҳам мубрамтар гардидааст. Аз ин рӯ, дар сатҳи рисолаи докторӣ таҳқиқ намудани раванди ташаққули этикаи касбии журналисти дар ВАО-и Тоҷикистон ҳамчун унсӯри муайянкуниандаи хусусиятҳои ахлоқӣ касбии журналист ва механизми танзимукуниандаи ҷомеаи журналисти аз ҷиҳати назариявӣ ва ҳам амалӣ муҳимму саривақтӣ буд, ки ин амал аз ҷониби диссертант Раҳимҷон Хушдил дар сатҳи зарурӣ анҷом дода шудааст.

Навгони илмӣ рисола дар он зоҳир меёбад, ки ин мавзӯ дар илми журналистикаи тоҷик бори аввал мавриди таҳқиқи диссертатсионӣ қарор мегирад. Диссертант ҳангоми омӯзиши мавзӯ раванди муназзами таҳқиқро ба назар гирифта, аввал ба омилҳои пайдоиш ва баъдан марҳилаҳои ташаққули меъёрҳои этикиву ҳуқуқӣ дар журналистика, махсусан, журналистикаи тоҷик таваҷҷуҳ намуда, баъдан ба таври мушаххас чун нишони аҳамиятнокии меъёрҳои ахлоқӣ ва зарурати онҳо дар фаъолияти рӯзноманигорӣ яқинд асноди илораҳои алоҳидан воситаҳои ахбори оммаро мавриди таҳлил қарор додааст.

Мухтавои диссертатсия баёнгари он аст, ки дар пажӯиш ба ҷанбаи муҳимми фаъолият – меъёрҳои ҳуқуқӣ ва муносибати рӯзноманигорон бо он таваҷҷуҳ зоҳир гардидааст, ки дар шароити муосир яке аз масъалаҳои мубрами рӯзноманигории амалӣ ба шумор меравад.

Инчунин, дар диссертатсия ба зухуроти тозаи фаъолияти рӯзноманигорӣ – деонтология низ таваҷҷуҳ шуда, ин мавзӯ аз нигоҳи илмӣ мавриди баррасӣ қарор дода шудааст. Баррасии ин мавзӯ агар, аз як ҷониб навгони илмӣ диссертатсия бошад, аз ҷиҳати дигар мукаммалии мавзӯи мавриди назарро таъмин намудааст.

Диссертатсияи Раҳимҷон Ҳушдил аз муқаддима, 5 боб, 10 фасл, рӯйхати адабиёту манбаъ, ҳулоса ва тавсияҳо оид ба натиҷаҳои таҳқиқ иборат аст. Диссертант хангоми пажӯиш аз методҳои таърихӣ, тавсифӣ, муқоисавӣ, омӯрӣ ва таҳлили контентӣ истифода кардааст.

Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31, 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмӣ барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Диссертатсия дорои мазмун ва мантики пайваст буда, натиҷа ва нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳанд.

Мавзӯ ва мазмун таҳқиқи диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси илмӣ 6.2.22. Рӯзноманигорӣ мувофиқ мебошад.

Мухтавои асосии диссертатсия дар 2 монография ва 25 мақолаи муаллиф, аз ҷумла 15 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтааст. Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи диссертант фарогири мазмуну мухтавои диссертатсия мебошанд. Мақолаҳои илмӣ интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводди ҷолшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Дар матни диссертатсияи Раҳимҷон Хушдил истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллифу маъхаз ба назар намерасад, ки ин аз риояи банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Дар хулосаи диссертатсия дастовардҳои таҳқиқ ва моҳияти масъалаҳои меҳварӣ зикр ёфта, дурномаи мавзӯи қори диссертатсионӣ таъйин гардидааст.

Аҳаммияти таҳқиқ, навгониҳои илмӣ диссертатсия ва арзиши назарияи амалии онро ба эътибор гирифта, комиссияи эксперти ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи доктории Раҳимҷон Хушдил дар мавзӯи «Ташаккули метёриҳои этикӣ ҳуқуқӣ дар журналистикаи тоҷик (замони Истиқлол)» қори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шуда, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад. Бинобар ин, диссертатсияро барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ ба ҳимоя пешниҳод кардан ҷоиш аст.

Комиссияи эксперти дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Раҳимҷон Хушдил дар мавзӯи «Ташаккули метёриҳои этикӣ ҳуқуқӣ дар журналистикаи тоҷик (замони Истиқлол)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ дар ҷаласаи шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-123-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи эксперти муҳаққиқони зеринро, ки қорҳои илмӣ-таҳқиқонашон ба ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризи расмӣ пешниҳод менамояд:

– Афсаҳзод Аббоси Аълоҳон – доктори илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи журналистикаи ватанӣ ва байналмилалӣ факултети филологияи рус, журналистика ва медиатеҳнологияҳои Муассисаи таълимии байнидавлатӣ маълумоти олии «Донишгоҳи (славянии) Россия ва Тоҷикистон»;

– **Хочазод Сандмурод** – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи умумидонишгоҳии забони тоҷикӣ Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айний;

– **Ҳамидиён Илҳомҷон Имомҷон** – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забон ва фарҳанги факултети гуманитарӣ педагогии Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон.

3. Ба сифати муассисаи пешбар **Муассисаи давлатии таълимии «Донишқадани давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода»** пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани зълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои ҷопи автореферат бо ҳукуки дастанвис ва ирсол гардидаи он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Ранси комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ

Муродӣ Мурод Бердӣ

Аъзои комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ

Ҷӯраева Мушаррафа Рустамовна

доктори илмҳои филологӣ, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ

Бозорзода Нуриддин Шодипур

« 16 » июни соли 2026